

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z PRZYRODY
W KLASACH
IV i VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

rok szkolny 2018/2019

Nauczyciele realizujący:

Katarzyna Czyżewska

Jolanta Lubecka - Grobelna

Agata Wojciechowska

Dominika Wysocka

Iwona Zbieranek

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z przyrody zostały opracowane na podstawie:

- Rozporządzenie MEN z dnia 25 kwietnia 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz.356).
- Rozporządzenie MEN z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Podstawy programowej kształcenia ogólnego.
- Programu nauczania przyrody w szkole podstawowej
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania obowiązujących w Zespole Szkół w Barcinie.

1. CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

a). wiedza

- ✓ Opanowanie podstawowego słownictwa przyrodniczego (biologicznego, geograficznego, z elementami słownictwa fizycznego i chemicznego).
- ✓ Poznanie różnych sposobów prowadzenia obserwacji i orientacji w terenie.
- ✓ Poznanie planów i map jako źródeł informacji geograficznych.
- ✓ Poznanie układów budujących organizm człowieka (kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy).
- ✓ Poznanie przyrodniczych i antropogenicznych składników środowiska, rozumienie prostych zależności między tymi składnikami.
- ✓ Poznanie cech i zmian krajobrazu w najbliższej okolicy szkoły.

b). umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.

- ✓ Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie w tym korzystanie z różnych pomocy: planu, mapy, lupy, kompasu, taśmy mierniczej, lornetki itp.
- ✓ Wykonywanie obserwacji i doświadczeń zgodnie z instrukcją (słowną, tekstową i graficzną), właściwe ich dokumentowanie i prezentowanie wyników.
- ✓ Analizowanie, dokonywanie opisu, porównywanie, klasyfikowanie, korzystanie z różnych źródeł informacji (np. własnych obserwacji, badań, doświadczeń, tekstów, map, tabel, fotografii, filmów, technologii informacyjno-komunikacyjnych).
- ✓ Wykorzystanie zdobytej wiedzy o budowie, higienie własnego organizmu w codziennym życiu.
- ✓ Stosowanie zasad dbałości o własne zdrowie, w tym zapobieganie chorobom.
- ✓ Wskazywanie przystosowań organizmów do środowiska życia i zdobywania pokarmu.
- ✓ Dostrzeganie zależności występujących między poszczególnymi składnikami środowiska przyrodniczego, jak również między składnikami środowiska a działalnością człowieka.

c). kształtowanie postaw – wychowanie

- ✓ Uważne obserwowanie zjawisk przyrodniczych, dokładne i skrupulatne przeprowadzenie doświadczeń, posługiwanie się instrukcją przy wykonywaniu pomiarów i doświadczeń, sporządzanie notatek i opracowywanie wyników.
- ✓ Dostrzeganie wielostronnej wartości przyrody w integralnym rozwoju człowieka.
- ✓ Właściwe reagowanie na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu.
- ✓ Doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie.
- ✓ Rozwijanie wrażliwości na wszelkie przejawy życia.
- ✓ Doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.
- ✓ Przyjmowanie postaw współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego przez:
 - właściwe zachowania w środowisku przyrodniczym;
 - współodpowiedzialność za stan najbliższej okolicy;
 - działania na rzecz środowiska lokalnego;
 - wrażliwość na piękno natury, a także ładu i estetyki zagospodarowania najbliższej okolicy;
 - świadome działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony przyrody.

2. CELE OCENIANIA

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak ma się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu
- 5) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
 - w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
 - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
 - proponuje nietypowe rozwiązania,
 - samodzielnie wykonuje doświadczenia zgodnie z podaną instrukcją, wyciąga wnioski,
 - samodzielnie rozwiązuje zadania przyrodnicze,
 - bierze udział w konkursach przyrodniczych,

- ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
 - w wysokim stopniu opanował treści nauczania ujęte w podstawie programowej,
 - stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
 - wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy np. wykresów, encyklopedii, Internetu,
 - bezpiecznie wykonuje doświadczenia zgodnie z podaną instrukcją, wyciąga wnioski,
 - samodzielnie wykonuje zadania przyrodnicze,

- ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
 - w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
 - bezpiecznie wykonuje doświadczenia przyrodnicze, z małą pomocą nauczyciela
 - rozwiązuje zadania przyrodnicze, z małą pomocą nauczyciela,

- ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - w podstawowym zakresie opanował te wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia,
 - z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
 - z pomocą nauczyciela bezpiecznie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze,
 - z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy,

- ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
 - ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
 - z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
 - z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia przyrodnicze,

- ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie,
 - nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, korzystać ze źródeł wiedzy,
 - nie potrafi znaleźć danych w zadaniu,
 - nie wykonuje nawet prostych doświadczeń przyrodniczych.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIÓW

a). formy i metody sprawdzania osiągnięć:

- duże prace pisemne (sprawdziany, testy): przyjmuje się skalę punktową przeliczając punkty na procenty, ocenę uzyskuje się wg kryteriów:

0% - 30%	niedostateczny
31% i więcej	dopuszczający
51% i więcej	dostateczny
71% i więcej	dobry
91% i więcej	bardzo dobry
100%	celujący

- kartkówki: przyjmuje się skalę punktową przeliczając punkty na procenty, oceną uzyskuje się wg kryteriów:

0% - 40%	niedostateczny
41% - 50%	dopuszczający
51% - 70%	dostateczny
71% - 90%	dobry
91% - 100%	bardzo dobry

- odpowiedź ustna: pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, formułowania dłuższych wypowiedzi,
- zadanie domowe: pod względem poprawności, samodzielności wykonania, rozumienia,
- aktywność na zajęciach: częstotliwość, poprawność i trafność wypowiedzi,
- praca w grupie: przed przystąpieniem do wykonania zadania nauczyciel informuje uczniów o kryteriach oceniania – ocenie może być poddana współpraca w zespole, efekt końcowy tego współdziałania lub określona funkcja w zespole,
- prezentacje indywidualne i grupowe na forum klasy: pod względem poprawności merytorycznej, oryginalności i estetyki, jasności przekazu,
- praca pozalekcyjna: udział w konkursach, projektach, kółka zainteresowań.

b). zasady sprawdzania osiągnięć:

- prace klasowe podsumowujące dział (testy, sprawdziany), są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej; każda praca klasowa jest poprzedzona lekcją powtórzeniową oraz odnotowana w dzienniku,
- sprawdzian, obejmujący zwykle kilka lekcji związanych ze sobą tematycznie, musi być zapowiedziany co najmniej 3 dni wcześniej i wpisany do dziennika, trwa nie dłużej niż 25 minut,
- kartkówka z ostatniej lekcji lub zadania domowego może odbywać się **bez zapowiedzi**, trwa nie dłużej niż 15 minut,
- termin oddawania prac pisemnych – do 14 dni,
- w przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, pracy klasowej itp. termin należy ponownie uzgodnić z klasą (przy czym nie obowiązuje wtedy jednotygodniowe wyprzedzenie),
- w przypadku nieobecności ucznia, ma on obowiązek napisać zaległy test lub sprawdzian w ciągu dwóch tygodni od chwili powrotu do szkoły; uczeń, który nie zgłosi się w tym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną,
- jeżeli nauczyciel dokonuje oceny aktywności ucznia stosując system punktowy za pomocą znaków „+” i „-” obowiązuje następująca zasada:

- ✓ jeżeli tygodniowo przedmiot jest realizowany na dwóch lub więcej godzinach lekcyjnych, wówczas :
 - a)+++++ stopień celujący (6),
 - b)++++ stopień bardzo dobry (5),
 - c)----stopień niedostateczny (1);
- ✓ jeżeli tygodniowo przedmiot jest realizowany tylko na jednej godzinie lekcyjnej, wówczas:
 - a)+++++ stopień celujący (6),
 - b)+++ stopień bardzo dobry (5),
 - c)--- stopień niedostateczny (1);
- plusy lub minusy za aktywność są zamieniane na oceny przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych
- uczeń może być w półroczu 2 razy lub 1 raz (gdy jest jedna godzina zajęć tygodniowo) nieprzygotowany do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, **jednak musi to zgłosić przed zajęciami**; nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową,
- zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą **wpisanie oceny niedostatecznej**,

c). częstotliwość sprawdzania:

- kartkówka i odpowiedź ustna mogą wystąpić na każdej lekcji, podobnie zadanie domowe, które ilościowo są sprawdzane na każdej lekcji, a jakościowo w miarę potrzeb,
- sprawdzian odbywa się co kilka lekcji (5-6), praca klasowa po każdym dziale,
- jeżeli przedmiot realizowany jest 1godz./tyg., ocenę śródroczną/roczną wystawiamy co najmniej z czterech ocen cząstkowych (w tym dwie prace pisemne),
- jeżeli przedmiot realizowany jest więcej niż 1godz./tyg., ocenę śródroczną/roczną wystawiamy co najmniej z pięciu ocen cząstkowych (w tym minimum z dwóch prac pisemnych),

d). sposoby informowania o postępach i osiągnięciach:

- oceny są jawne zarówno dla uczniów jak i jego rodziców (prawnych opiekunów),
- uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia,
- sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne (testy, prace klasowe, sprawdziany, kartkówki) są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego tj. do dnia 31 sierpnia, po tym czasie ulegają zniszczeniu
- oryginały prac pisemnych mogą być udostępnione rodzicom ucznia na ich życzenie, podczas zebrań rodziców lub indywidualnych konsultacji (w terminach wcześniej ustalonych), w siedzibie szkoły; rodzic ma prawo skopiowania pracy dziecka,
- rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach uczniów na bieżąco, korzystając z dostępu do e-dziennika lub bezpośrednio przez wychowawcę,
- na trzy tygodnie przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną **śródroczną** nauczyciel ustnie informuje uczniów o przewidywanych ocenach **niedostatecznych** śródrocznych, wpisuje je do e-dziennika
- na trzy tygodnie przed **rocznym** klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany do poinformowania uczniów o **przewidywanych ocenach** klasyfikacyjnych z przedmiotu, które wpisuje do dziennika elektronicznego,

e). zasady i formy korygowania niepowodzeń:

- uczeń ma prawo poprawić ocenę z testu i sprawdzianu (od oceny niedostatecznej do oceny dobrej)

lub kartkówki (od oceny niedostatecznej do oceny dostatecznej) **jeden raz w ciągu dwóch tygodni po oddaniu prac w terminie ustalonym przez nauczyciela prowadzącego,**

- do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawy i obie uwzględnia się przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej,
- uczniowie mający kłopoty ze zrozumieniem pewnych treści materiału, korzystają z dodatkowych wyjaśnień i pomocy nauczyciela w ramach konsultacji.

5. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny, zgodne z programem nauczania „Tajemnice przyrody!” stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu, a znajduje się on w bibliotece szkolnej oraz na stronie internetowej szkoły.

7. EWALUACJA

Ewaluacja Przedmiotowego Systemu Oceniania dokonywana jest na początku każdego roku szkolnego na podstawie różnorodnych źródeł informacji, m.in. własnych obserwacji, doświadczeń, opinii innych nauczycieli, ankiet skierowanych do uczniów i ich rodziców.

Wszelkie nie ujęte w niniejszym regulaminie sprawy rozstrzyga się zgodnie z WZO.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przyrody zostały zatwierdzone w dniu

PODPISY NAUCZYCIELI

PODPIS DYREKTORA